

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

De dandis eleemosynis Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](#)

defilijs solicitude: quando alienum hoc est penitus à cælestis militiae disciplina. Hæc Basilius: quæ quia possunt quibusdam ingratæ videri, quod ad monasticen inuitent, nosq; hæc laicis potius scribimus, quam qui sacris iniciati sunt aut monasticen profiteantur, nolumus diutius proseque: attamen ut sciant etiam ipſi qui coniugio seruunt, quid faciendum sibi sit, si Christi ministri esse velint, ex eodem sanctissimo viro pauca adhuc commemorabitur. Non est, ait, quamobrem tu qui ad uxorem animum applicare maluisti, perinde quasi ea re mundum tibi amplecti licitum sit, desidiz te de: quando eo maiorebit labore contendendum est, attentio requies animi venditum vigilantia, ut salutem inuenias: velut qui sedem tibi in medijs laqueis, mediaque rebellium potestatum ditione delegeris, vbi peccatorum assidua ante oculos posita irritamenta habeas, ad quæ concupiscenda omnes sensuum tuorum libidines assidue loco veluti emores impellantur. Quocirca intelligere debes neutri quam effugere te posse, quin cum diabolo tibi sit deluctandum, ex eoquie nullo modo victoriari te sine multis laboribus, pro Euangelicorum præceptorum conseruatione suscepti, reportaturum. Vide cetera apud eundem. Ergo minister Christi nemo erit, nisi qui pro Christo legitimè certauerit. Quod si in certamine perseverauerit, vicitur ibit ad 2. Tim. 2. celos, eritque semper cum Domino suo.

Si quis mihi ministrauerit, honorificabit eum Pater meus qui est in celis.

His verbis, ut ait Augustinus, intelligitur Dominus exposuisse quod supra dixerat, illic & minister meus erit. Nam quem maiorem honorem accipere poterit adoptatus, quam ut sit, ubi est unicus? Sed quae est ignorantia, immo infamia nostra, ut si quis propositus sit honor temporalis, ad illum consequendum per ignem & aquam omnes properemus, cœlesti autem & æterni oblatio nobis honore vix quisquam sit, qui pedem loco mouere velit? O stulti filii hominum, tamen quandoq[ue] sapite. Quare tam miserè perditis animas vestras? Quare non videtis mundi vanitatem? Quærите Deum & veros honores, & felices ac beati critis.

SERMO IN EODEM FESTO.

De dandis eleemosynis.

Disperit, dedit pauperibus; iustitia eius manet in seculum seculi. Psalmo C XI.
Sæuiente illa impissima sub Decio tyranno Christianorum perse-
quitione, inter alios, qui tum varijs conficiebantur supplicij, etiam
inuitissimus Leuita Laurentius peremptus est, tum quod Christi fidem ne-
gare nolleret, tum quod Ecclesiæ thesauros in usus pauperum liberalissime
distribuisset. Postulabat Tyranus thesauros sibi dari, quos Philippus iunior
Imperator Ecclesiæ donauerat: sed contemptus est à Leuita Laurentio Chri-
stianissimo, castissimo, simul ac sapientissimo: dumque speraret thesauros
sibi illatum iri, oblatos sibi vidi numerofissimos sanctorum pauperum
greges, in quorum vietu atque vestitu sanctus martyr, vt ait Leo Papa, ina-
missibilis condiderat facultates: quæ tanto integrius erant saluæ, quanto
sanctius probantur expensæ. Hac de causa, vt equidem puto, recitat
vix hodie
Supplicio
D Lauren-
tio illatorum
causa que fu-

hodie Epistola, vbi de eleemosynis dandis fit adhortatio, commemoratur, que Psalmi Davidici versiculus, quem nos thematis loco proposimus, nempe: *Dispergit, dedit pauperibus, &c.* Vnde nos quoque sumptu hinc occasione operæ premium facturi videmur, si charitatem vestram ad praestanda eleemosynas exhortemur. Multi enim feedissima avaritie cupiditate flammati, nihil ita fugiunt ac abhorrent, ut misericordia beneficium.

**Crudelitas
quoniam
in pauperes
vnde.**

Rom. 8.

1. Ioan. 3.

**Rom. 5.
In signum
pauperis & im-
misericordie.**

Eccle. 23.

**Eccle. 13.
Ambros.**

**Parentes qui
prolibus suis
miserationis
exempla re-
linquunt.**

Semper enim suis decedere facultatibus arbitrantur, quicquid in pauperum usus contulerint. Vident quotidie velint nolint fratres suos Christianos, Christi sanguine redemplos, alias fame & siti affici, alias nuditate cruci, alias morbis vexari, nec ullum habere subsidium, alias alij calamibus subditos absque alicuius ope & auxilio: & tamen plus quam saxe, plus quam ferina duritia prætereunt ac negligunt miseros. Legunt isti aut alii de bene norunt, O omnipotentem Deum ne ipse quidem licet amarissimo cordis sui unigenito pepercisse propter nos, qui est reuera immenitus quidam miserationis excessus: & ipsi vilissimis ac breui amittendis parcum pecunijs aduersum semetipos. Christus Iesus Filius Dei pro nostri redemptione animam posuit, sanguinem fudit, totum se impedit, cum tamen non nisi sed inimici illius essemus: isti autem neque pecunias illius causa funde dignantur, sed adamantis peccatoribus despiciunt eum nudum & peregrinum pro nobis mortuum. Possunt haec feras & saxa mollire, & tamen homines nihil mouent. Malum plerique humanitatis & misericordia esse expertes, quam vel parum tribuere. Etiamsi moriantur innumeri, extrema rerum omnium penuria adacti, nihil ad nos attinet: plus cruci nos modicæ pecuniae erogatio, quam mortes miserorunt. Et qua tandem ratio ne poterimus grauissimos inferorum cruciatus evadere? Si nihil aliud à nobis malum perpetratum sit, nonne hoc unum justissimam nobis damnatione conciliat? Quemam sunt in illo homine humanitatis vestigia, qui cum possit absque suo detrimento consortem naturæ sue inopia laborantem reliuare ac reficare, tamen penitus non curat, nec ultra illius necessitate, nulli lachrymis, nullis precibus, nullis miserijs flecti potest? Qui vero talis unquam potest vel audet diuinam sperare misericordiam, qui tam crudelis est in proximum suum? In horum similem sibi non habet misericordiam, & propitiationem petit a Deo? Quis exorabit pro delictis illius? Et tamen omnia animal diligit simile sibi: nec quicquam tam est secundum naturam, quam innare naturæ consortem. Fingunt sibi multas causas quasdam fruolas, & calvas excusationes, & tanquam mentiri possit Deus, aut quicquam iniquum precipere, res suas indigentibus impari metuunt. Autem prospiciendum esse sibi ac suis. Recte quidem. Sed Christus pauper negligendus non est. Necessaria sibi ac suis ut procurent, nemo verat: porro grandes coaceruare difficultas quorsum attinet? Qui prolibus suis bene prospectum cupiunt, liberalitatæ ac misericordia exempla eis reliuant. Opes mediocres sapienter longè utiliores sunt, quam nimium abundantes. Cui enim parum reliutum est, cogitur ipse cura & industria sua quod sibi deesse conspicit, comparare. Qui autem rebus abundant, ut plurimum comedendo, potando, scortando, atque alijs improbris studijs eas abliguriunt. Interim eorum, a quibus ampla eis relata sunt patrimonia, nulla sit mentio: Vtrum animæ & coram in-

penis vel refrigerio sint, perinde est illis. Quanto igitur satius est facultates suas in illorum usus distribuere, quibus quicquid praestiteris, Christo eleemosynas ipsi Christo erogatis.

praestitum dubitare non possit? Potest autem immenso carere præmio, quicquid in Christum collatum erit? Sed hic fide multa opus est. Non enim vi des Christum, dum pauperi confers beneficium: & tamen Christus ibi est. Verum avaritia dissidentiam parit, ut quod tribuis, non multo auctius restituendum, sed amissum iri putas. O pessimum avaritiae morbum, qui fiduciam homini auferit. Vnde rectissimus Apostolus vocat eam idolatriæ seruitutem. Agnosce o homo Deum ac Dominum, a quo habes, quicquid boni habes. Cogita quæso quis nam tu ipse sis, quid dispenses, a quo consequus sis ea quæ obtines: quaenamque ex causa tam multa tibi collata sint, Dei optimi maximi minister es, tuorum dispensator conseruorum. Ne tibi persuades tibi vni donata ea quæ habes, aut eo te multa accepisse, ut tanquam communis naturæ hostis, tuis inclusis arcis, quod multorum necessitatibus summo omnium parente præparatum est. Imo vero ea aliena cogites, ac commodata tibi potius, quam donata, ut in miseris ac inopesttanquam summi patris familiæ substancialiter ac sapienter distribuas, non tibi vni seu sur nequissimus, & raptor crudelissimus usurpes. Noli ea repagulis & seris interclusa retinere, noli rerum usum commoditatem inuidere hominibus, quarum a te quandoque in iudicio severissima exigenda ratio est: noli omnibus ad te auare retractis, omnes eorum utilitate priuare. Si quid in pauperem contuleris beneficij, tibi ipsi consules. Si tua tibi inicip feruancis, cum dimitte illo epulone damnaberis, quem scriptura æternis ait super Luce 16. plicis deditum, non quod aliena rapueris, sed quod sua miseria non sit imparitus. Crede mihi, imo crede diuinis literis, & pollicitationibus, quicquid pauperibus dederis, ad te multis modis auctum & multiplicatum revertetur. Nam quemadmodum frumentum terræ mandatum, lucrum mittenti parat, & ex paucis granis, vberes consurgunt segetes: ita panis e-servienti præstitus, maximam conferenti in posterum adfert utilitatem.

Est autem in faciendo eleemosynas diligenter vnicuique obseruandum. Primo veiant ex charitate. Nam aliqui minor illarum efficacia est. Valent tamen etiam extra charitatem factæ, tum ad præparandum hominem ad sufficiendam gratiam, tum ad mitigandas penas æternas, si fortè in flagitijs obstinatus & impoenitus moriatur: tum ad obtainendum bonum aliquod temporale, quod tamen in eleemosynis præstandis præcipue spectandum non est. Nam secundo curandum est, vt fiant propter Deum. Quanto intentio fuerit purior, tanto erit merces copiosior. Nihil autem ibi spectare aliud, quam laudes humanas quod faciebant pharisei hypocrite, quos Dominus in Euangelio reprehendit, aut temporalium diuinarum retributionem, id non decet hominem Christianum, cui Deus promisit regna celorum. Tertio vicendum est, vt non animo inuito & tristi, sed voluntario & hilari fiant. Hilariter enim datorem diligit Deus. Bu dat, qui cito dat. Id autem 1. Cor. 9. facile est illis, qui in pauperibus Deum contemplantur. Quarto denique etiam hoc obseruandum est, vt eleemosynam, quæ triplex est, nempe Eleemosynæ cordis per compassionem, oris per correctionem, operis per largitionem, primo nobis ipsis impendamus: deinde proximis: in quibus etiam ordo seruandus

Avaritia vitæ
dicatur id
lorum terribilis.
Galat. 5.
Ephes. 5.

Diuinitas non
esse nisi alio-
rum, non pro-
pria bona.

Quod ego
contuleris id
non posse ti-
bi petite.

In eleemosyn-
iarum ero-
gatione quæ
nam obser-
uanda sunt.

uandus est, ut præferantur fideles, domestici & propinqui: atque exhibi-
sti, si cæteræ circumstantiæ pares sint. Quanquam omnibus benefaciendum
est, & bonis, & malis, & iustis & impijs, & amicis & inimicis, cum exiguo-
cessitas, & facultas suppeditat. Sed pensandæ in his semper sunt circumstan-
tiæ, ut sciri possit, quando & qua ratione, & vbi, & cui potissimum oportet
gratificari ac opem ferre. Neque verò ambigendum est, quin eleemosyna-
rum largitio sit in præcepto, quandoquidem in Euangeliō secundum Ma-
thæum damnationis sententia plectendi leguntur, qui opera misericordia
non præstiterint. Cur autem mortiferi peccati rei sint, qui eleemosynam
præstare nolunt, ratio est, quod dilectio proximi, quæ est in præcepto, sim-
eleemosynarum collatione, seruari non potest. Porro ad dilectionem pro-
ximi certissimum est pertinere, ut non solum bene eis velimus, sed cum
bene faciamus, ut est apud D. Ioannem in epistola: Non diligamus verbum
nique lingua, sed opere & veritate. Item: Qui habuerit substantiam huius mundi, bñ-
derit fratrem suum, id est, proximum, ne cessatatem habere, & clauserit se in se-
ab eo, quomodo chritas Desmant in illo. Et Diuus Gregorius: Probat, inquit,
dilectionis exhibitor est operis. Verum in ipsa præstanda eleemosyna co-
siderandum est, ut superflua tantum intelligantur necessario tribuenda, su-
perflua, inquam, non solum quantum ad ipsum tribuentem pertinet, sed il-
los etiam, quorum cura ipsi incumbit. Hic adhibenda discretio est, veni-
simus nimis pusillanimos, peccatum fabricando, vbi non est: nec auaritia
retineamur, quo minus opem feramus indigentibus. Metuenda est enim illa
D. Ambrosij sententia: Pascere sicut ercentem, pascere fame morientem: Si non
paupilli, occidisti. Et illa D. Gregorij Papæ: Tot quot die diuites perirent,
quot morientium pauperum apud se subsidia abiundant.

Possim hic innumeræ sacræ scripturaræ testimonia adducere, quæ ve-
clementant, vel etiam præcipiunt misericordiæ opera: sed quæ illa acutibet
obvia sunt, omisis illis, aliquot sanctorum patrum ad facientes eleemosynas
adhortationes huc adferam, ut tanto magis apud homines vestros prob-
ciam, quanto maior est illorum autoritas & sanctitas, quorum verbis apud
vos vtar. Primo loco placet D. Basilius contimorare, qui Homeliam
diuites auaros sic ait: Quantam te Deo beneficentissimo gratiam habere, quæ
hilarem esse te simul & in inopes munificum atque liberalem oportebat,
quod non ipse pro foribus alienis cogeris oblitus est & querulus, sed
tuas alij occupant? Nunc autem tristis es & rogatu difficultis: occursum pa-
uperum vitas, ne forte aliquid vel modicum coacto è manibus exeat. Vnam
tantum nosti vocem: Non habeo, non dabo: Nam & pauper ego quoq; sum.
Pauper es, profecto pauper, & omnium egens honorum. Pauper, inquam,
charitate pauper, benignitate in indigos pauper, fide erga Deum pauper, pa-
uper aeterna spe. Quamobrem frumenti quodcumque possides, tuos facia-
tres participes. Cras forte marcesset. Hodie egenti da. Avaritia genus id pen-
suum est, nolle ne ea quidem, quæ facile corruptuntur, inopere dare. Dixi
ris: Cui facio iniuriam, si mea retineo conseruoq? Quæ illa, dic mihi, tua
Vnde accepta hac ad traducendam præsentem hanc vitam inuesti? Peri-
de enim facis, ac si quis in theatro locum spectandi mox ut anteuerit alij
arriperet, cæteros abarcat ingressu, suo vnius vnius id adiudicans, quodad
omnium

Eleemosyna
necessario
dandam pro-
bati sancti ru-
ptum testi-
monijs.
B. filius.

Avarorum
excusationes
quo minus es
genis tribuat
impie.

Avaritia ge-
nus pessimum
quodnam fit.

omnium communem usum proponitur? Tales & diuites existunt. Com-
munia namque cum priores obtinuerint, propria faciunt occupando. Nam
si tantum quisque usurpareret, quantum ad propriæ necessitatis solarium fa-
ceret, superfluumq; egeni tribueret, nemo profecto esset diues, nemo item
pauper. Nonne nudus ex utero matris excidisti, nudusq; rursus reuertaris ad
humum? Hæc tibi bona præsentia vnde? Si à casu dixeris, impius es, sum non
agnoscens qui te condidit, neque ei qui dedit rependens gratiam. Quod si ex
Deo te illa habere satareris, dic mihi, quamobrem hæc soritus es? Non enim
injustus est Deus, qui ea quæ sunt ad victimam, in qualiter nobis diuiserit.
Cur tu diues es, ille pauper? Profecto non ob aliam causam, nisi ut tu beni-
guitaris ac fidelis administrationis mercedem accipias, ille verò patientia pauperes eur-
maximi præmiis honoretur. Tu verò insatiabilis avaritiae lacertis omnia
circumplexus, & tot homines illis priuans, neminem te lædere putas? Quis,
quæso, est avarus? Ille qui eo quod satis esse debet, non est contentus. Quis
verò peculator? Ille qui ad se unum transfert, quæ singulorum sunt. Tueris quidam
go non avarus? Non tu peculator, cum ea quæ ad dispensandum distribuen-
dumq; receperis, tibi propria facis? Num qui vestem diripuerit, spoliator
nominabitur: qui autem nudum non texerit, modo possit, alterius cuius-
dam nominis appellatione dignus erit? Esurientis est panis, quem tu re-
tines: nudi est velutis, quam in arca custodis: discalceati calceus, qui apud te
marcescit: regentis argentum, quod tu terze infossum possides. Quare tot in-
iurius es hominibus, quo poteras opem conferre.

Idem alibi dicit: Suthins in exoratus abs te pauperem reiebere, nec metuis Basilios.
iudicis minas, ac ea quæ se ille pollicitus est hominibus huiusmodi reddiri-
rum. Non te misereret? misericordiam non inuenies. Non aperuisti domum
tudam à regno Dei excluderis. Non dedisti panem? non vitam recipies æ-
ternam. Sed & pauperem te ipsum dicis. Et ego tecum sentio. Pauper profec-
to est, qui multis indiget. Pauperes, inquam, insatiabilis concupiscentia
redit. D. Iohannes Chrysostomus Homilia XXXIIII. ad populum Anti-
ochenum sic habet: Tuarum est homo dispensator pecuniarum, non mi-
nus quam qui Ecclesiæ bona dispensat. Sicut igitur ille potestatem non ha-
bet, ea quæ propter pauperes à vobis erogantur, temerè & vt casu venit dis-
pergendi, quoniam in pauperum data sunt alimentum: ita neq; tu tua. Etsi
namque paternam exceperisti hæreditatem, & ita possides quæcumq; tibi sunt,
ita quoque tamen Dei sunt omnia. Postea verò tu quod erogasti quidem, ta-
li vis dispensari diligenter: Deum verò sua non censes maiori nos repeti-
turum vehementia, sed ea simpliciter passurum pereuntia? Non ita est, ne-
quaquam. Hæc enim propterea tibi concessit vt dares illi sescam in tem-
pore opportuno, egenis, esurientibus: sicut tu conseruo dispensanda dedisti,
idem & Deus te vult hæc incongrua erogare. Propterea quoque cum au-
ferre posse, ea demisisti: vt exhibenda virtutis occasionem habeas, vt alterū
alterius indigentem constituens, mutuam charitatem redderet feruentio-
rem. Non enim ad hoc acceperisti, vt in delicias absumeres, sed vt in eleemo-
synam erogares. Nunquid enim tua possides? Res pauperum tibi sunt credi-
ta, siue ex laboribus iustis, siue ex hæreditate paterna possideas. Nunquid e-
nim non potuit Deus hæc tibi auferre? Verum hoc non facit, in potestate tua puletorum

Quomodo
nemo possit
esse diues,
nemo pa-
uper,
Iob 2.

Diuites aut
pauperes eur
Deus quidam
esse finiat.

Concupis-
centia insatiabi-
lis vi faciat
homines vo-
ce pauperes.

Diuites cur
Deus esse
quidam
permittat.

526

necessitates esse pauperū. ponens liberam in pauperes liberalitatem. Tu vero, quæso, considera quod modo per omnes parabolas non suis congrue pecunias vtentes punit. Nec enim virgines aliena rapuerant, sed propria non dederunt. Neque qui talentum in terram defodit, iniustum vsum sibi vendicauit, sed quia non diminuit: nec esurientem despiciens quod aliena rapuerint: puniuntur, id quoniam sua non disperserunt. Audiamus itaque quocunque ventri indigemus, quotquot in opiparas cœnas expendimus diuitias, nihil nobis pertinentes, sed indigentibus debitas. Non enim quoniam ex benignitate molles bona tempore de tuis erogare iussus es, hæc ideo putas esse tua. Tibi mutuauit, ut laudabilis fieri posses. Ne tua igitur esse putas ei sua præbens: nec enim si cui tumulatus, ut abiens aliquas posset quæstuum occasiones inuenire, illius pecunia esse dices. Igitur & tibi Deus tradidit, ut cælum lucrari posses. Ergo benignitas excelsum ne facias ingratitudinis materiam. D. Ambrosius factissimus Ecclesiæ Doctor scribit in hunc modum: Habe diues hypothecas, inopum sinus: habeas hypothecas, viduarum domos: habeas hypothecas, ora infantium orphanorum. Item ip: Si peregrinum sub te etum tuum inducas, si suscipias egeritem, ille tibi acquirit sanctorum amicitias & aeternabernacula. Et rursus: Tu qui putas te manum habere sanam, caue ne auantia, caue ne sacrilegio contrahatur. Extende eam sibi, extende eam ad illum pauperem, qui te obsecrat: extende ut proximum iuues, ut viduz se ras præsidium, eripiás iniuriz, quem vides iniustæ contumeliz subiacent. D. Maximus Episcopus Thuringen, Eleemosyna, inquit, quodammodo animalium aliquid est lauacrum, & si quis forte post baptismum humana fragilitate deliquerit, superfit ei ut iterum eleemosynis amittatur, sicut ait Dominus: Date eleemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis. D. Cyprianus glorioſissimus martyr & Episcopus, quæ me oportuit primo loco commemoraſſe, sic ait: Locupletem te esse dicis & diuitem, & vtrendum putas ijs que Deus possidere te voluit. Vttere, sed ad res salutares: vttere, sed ad bonas artes: vttere ad illa, quæ Deus præcepit, quæ Dominus ostendit. Diuitem tentiant pauperes, locupletem tentiant indigentes. Patrimonia tua Deo forenta, Christum ciba. Commenda illic thesauros tuos, vbi nullus fur effodiatur, quo nullus insidians grassator irruptat. Possessiones tibi sed celestes magis compara, vbi fructus tuos iuges ac perennes & ab omni contactu iniuriz secularis immunes, nec rubigo atterat, nec grando cedat, nec sol vrat, nec pluuiia corrumpat. Nam delinquis & hoc ipso in Deum, si ad hoc ibi a illo diuitias datas credis, ut illis non salubriter perfugaris. Tentatio est patrimonium grande, nisi ad vsum bonos census operetur, ut patrimonio suo unusquisque locupletior, magis redimere debeat, quam augere delicta. Denique sanctissimas arque eruditissimus Pontif. Leo ita scriptu reliquit: Magna est eleemosyna, quæ ardentium criminum globos benevolentie sue fonte refrigerat, & quodam irriguo largitatis obruit incendia delictorum: vt quamvis offensus Deus, quamvis criminibus provocatus, cogatur liberare eleemosynis, quem disponuerat punire peccatis. Possem hic in numero alia nimetas est. Tamen memoratu dignam D. Hieronymi sententiam non omittam, qua sic ait. Qui diuitiarum seruus est, diuitias custodit ut seruus: qui

Matth. 5.

Luce 9.

Matth. 25.

Ambrosius.

Eliaz 5.

Ambros.

Maximus.

Eleemosyna
vti sit lau-
acrum ani-
matum.

Luce 11.

Cyprian.

Matth. 5.

Diuitiz et
sunt tentatio
periculosa.

Leo Papa.

Hieron.

qui autem seruituris excusserit iugum, distribuit eas ut Dominus. Hoc enim interest, diuitias habere, & diuitijs seruire: ijs si vti scias tibi seruiunt: si vti nescias, illis seruis. Itaque dilectissimi, ne sim prolixior, contemnamus diuitias, Christi paupertatem secesserimus, cogitemus diuitias perdere animam, quid diffin non recte dispensentur sciamus eas non veras, sed falsas opes esse. Solæ sunt nanque virtutes, veræ diuitiæ sunt. Attendamus ut mentem deprimant, quam brevis & fallax sit vita præsens, quam innumera pariat mala diuitiarum amor, quam non expleant animæ sitim quantumvis immensæ opes mundi, quæ turpiter & profusè sibi ab alienis concoquuntur. & quod pauca necessitati sufficiant, quod nudi hinc exhibimus, & cuncta alijs fortè extraneis & ingratibus relinquimus, quod rerum nostrarum non domini, sed dispensatores simus. Horum diligens consideratio faciet nos ad contemnenda præsentis vitæ bona, & præstandas elemosynas alacriores, præstante Domino nostro Iesu Christo, cui cum Patre & Spiritu sancto est gloria sempiterna, Amen.

IN SOLENNITATE ASSUMPTIONIS GLO-
riosissimæ semperque virginis Mariæ Lectio
libri Ecclesiastici, Capite XXIIII.

N omnibus requiem quæsiui, & in hereditate Domini morabor. Tunc præcepit: & dixit mihi creator omnium: & qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo, & dixit mihi: In Iacob inhabita, & in Israël hereditare, & in eleélis meis mitte radices. Et sic in Sion firmata sum, & in cinitate sanctificata similiter requieui, & in Hierusalem potestas mea. Et radicauis in populo honorificato, & in partes Dei mei hereditas illius, & in plenitudine sanctorum detento mea. Quæsi Cedrus exaltata sum in Libano, & quæsi Cypressis in monte Sion: quæsi palma exaltata sum in Cades, & quæsi plantatio rose in Hiericho. Quæsi olina specieſi in campis, & quæsi platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis. Sicut cinnamomum & balsamum aromatizans odorem dedi. Quæsi myrra electa dedi suavitatem odoris.

PARAPHRASIS IN EANDEM LECIONEM.

VT alias quoque dixisse me memini nihil obstat, si ea quæ capiti nostro Domino Iesu Christo tribuuntur, etiam de membris illius, quantum fas est & congruit, intelligantur. Itaq; licet tota hæc lectio speciatim ad Dei sapientiam pertineat, potest tamen absque villa absurditate ad matrem virginem pia interpretatione accommodari: quæ ut est sanctitate & dignitate filio suo proxima, ita præcipue illi conueniunt præ ceteris, quæ hac lectione continentur. Ait ergo virgo intemerata: In omnibus requiem quæsiui, omnium pacem & quietem sempiternam summè desideravi, atque ut à virtorū perturbationibus liberri, secura & tranquilla mente seruant Deo creatori suo: idq; ut possint exemplo, precibus, auxilio & ope eos adiuuare non defino. & in hereditate Domini, sancta Ecclesia Ca-